

چکیده

ارائه‌ی الگوی مدیریت ریسک برای امنیت سیستم‌های اطلاعات سلامت کامپیوتری در بیمارستان‌های ایران

مقدمه: در سال‌های اخیر، بیمارستان‌ها در ایران شبیه به سایر کشورهای در حال تجربه رو به رشد استفاده از سیستم‌های اطلاعات سلامت کامپیوتری هستند. این سیستم‌ها نقش مهمی در عملیات بیمارستان دارند. اما یکی از چالش‌های اصلی در استفاده از این سیستم‌ها امنیت اطلاعات است. سؤال اصلی این است که چگونه می‌توان امنیت اطلاعات را برای این سیستم‌ها به شیوه اثربخش و مقرون‌به‌صرفه تأمین کرد. پاسخ مدیریت ریسک امنیت اطلاعات است. لذا، هدف از این مطالعه ارائه‌ی الگوی مدیریت ریسک برای امنیت سیستم‌های اطلاعات سلامت کامپیوتری در بیمارستان‌های ایران، بود.

روش پژوهش: این پژوهش یک مطالعه کاربردی بود که به روش ترکیبی و در پنج مرحله انجام شده است. نخست انواع ریسک در امنیت اطلاعات سیستم‌های اطلاعات کامپیوتری بررسی گردید. سپس راهنماها، استانداردها و روش‌های ارزیابی و مدیریت ریسک امنیت اطلاعات شناسایی و به‌صورت تطبیقی مورد مطالعه قرار گرفتند. در مرحله سوم، وضعیت مدیریت ریسک امنیت اطلاعات سیستم‌های اطلاعات سلامت کامپیوتری در بیمارستان‌های ایران، بررسی گردید. مرحله چهارم، طراحی اولیه الگوی مدیریت ریسک امنیت اطلاعات با استفاده از جلسه هم‌اندیشی خبرگان بود. سپس در دور اول دلفی فرایندها و مؤلفه‌های الگوی پیشنهادی برای مدیریت ریسک امنیت سیستم‌های اطلاعات سلامت کامپیوتری در بیمارستان‌های ایران، مشخص گردید. در دور دوم و سوم دلفی اعتبار الگوی پیشنهادی توسط خبرگان تأیید گردید.

یافته‌ها: نتایج پژوهش حاضر نشان دهنده فقدان رویکرد جامع و ساختارمند برای مدیریت ریسک امنیت اطلاعات در بیمارستان‌های ایران بود. اعتبار الگوی پیشنهادی در سه دور دلفی توسط خبرگان تأیید گردید. الگوی ارائه‌شده شامل شش فرایند اصلی برای مدیریت ریسک امنیت اطلاعات بود. این فرایندها شامل برنامه‌ریزی، آماده‌سازی و تعیین چارچوب مدیریت ریسک، شناسایی ریسک، تحلیل ریسک، برطرف سازی ریسک، برخورد با ریسک‌های باقیمانده و نظارت بر فرایند مدیریت ریسک بود.

نتیجه‌گیری: مدیریت ریسک امنیت اطلاعات برای بیمارستان‌های ایران موضوعی ناآشنا بود، و در سیاست‌های امنیت اطلاعات بیمارستان به آن توجه نشده بود. این مشکل در آینده می‌تواند امنیت سیستم‌های اطلاعات کامپیوتری سلامت را با چالش‌هایی مواجه کند. بنابراین، وزارت بهداشت ایران باید سیاست‌های عملی برای بهبود مدیریت ریسک امنیت اطلاعات، در بیمارستان‌های ایران تدوین کند. این سیاست‌ها می‌تواند شامل قرار دادن الزام برای مدیریت ریسک در برنامه اعتباربخشی، آموزش ارزیابی و مدیریت ریسک امنیت به کاربران بیمارستان و ارائه راهنمای جامع برای مدیریت ریسک امنیت اطلاعات در بیمارستان‌های ایران باشد.

کلیدواژه‌ها: ریسک، امنیت اطلاعات، مدیریت ریسک، سیستم‌های اطلاعات سلامت، بیمارستان